

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Bellegambe è Societate Jesu Theologi,
Enchiridion Theologo Practicum Tripartitum, De Ivbilæo
Ecclesiastico**

Bellegambe, François

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Sectio III. De Executione Operum Præscriptorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42093

SECTIO III.

DE EXECUTIONE OPERUM
PRÆSCRIPTORUM.

QUÆST. I. *An opera præscripta debeant esse libera?*

Seu, *An ad consequendum Jubilæum, aut aliam Indulgentiam, necesse sit exequi opera præscripta quidem, sed quæ aliunde non sint debita y. g. ex præcepto Ecclesiæ, voto, aut pœnitentiâ?*

RESP. Negativè, cum Corduba, Benzonio, Layman. c. 8. n. 13. Card. de Lugo *disp. 27. n. 110. & aliis passim.* Constat ex praxi, siquidem videmus, jejunia Jubilæorum sæpè celebrari in ipsâ Urbe Româ, & extra Romam, in Quadragesimâ, vel quatuor Temporibus.

Hinc quædam corollaria practica colliges cum Gobato *tr. De Indulgentiis n. 174. & seqq.*

I. Qui ex pœnitentiâ à Confessario Injunctâ, aut ratione suæ Regulæ, vel
voti,

voti, jejunat, communicat, &c. consequitur Jubilæum, seu aliam Indulgentiam exigentem jejunia, communionem, &c.

II. Canonici, qui ex obligatione Chorum frequentant, consequuntur Indulgentias visitantibus Ecclesiam concessas, esto non maneant diutius in templo, quàm exigat eorum obligatio. Idem dic de faciente sacrum ex obligatione.

III. Clerici, dum suas Horas Canonicas legentes, dicunt ex ritu Breviarii, *Pater, Ave, Credo, Te Deum laudamus, Psalmum Miserere, aut De profundis, &c.* non minùs consequuntur Indulgentias, quæ, nomine alicujus Congregationis, seu Confraternitatis, aut ratione Numismatis S. Caroli, Quinque Sanctorum, &c. conceduntur recitantibus unum ex enumeratis, quàm si seorsim, & extra Officium Canonicum, orassent. Et ita de aliis.

Q. 2. *Utrùm omnia opera prescripta debeant perfici in statu gratiæ?*

C 3

Affir-

R. Affirmant Cajetanus in *Opusculi* Petrus de Soto, & alii, teste Bellarmino *De Indulgent. l. 1. c. 13.* qui & illos sequitur, quando opera præscripta sunt ad placandum Deum; cum Deus non placetur per opera mortua. Hæc quidem opinio tutior omninò est, & quantum fieri potest, suadenda, ut ista etiam ratione plus lucretur is qui Indulgentiam consequi cupit.

At S. Antoninus, Paludanus, Corduba q. 21. & alii, apud eundem Bellarminum, dicunt sufficere si ultimum opus perficiatur in gratiâ. Tum quia actualis acquisitio Indulgentiæ provenit ex satisfactione Christi & Sanctorum, Extravag. *Unigenitus, De Penitent. & remission.* non autem ex operantis dignitate, S. Th. in 4. dist. 20. a. 3. Tum quia non est necesse, ut omnia opera præscripta dirigantur ad impetrandum id quod intendit Pontifex, ut dictum est *sect. preced. q. 3.* & licet essent ita dirigenda, per bona de se opera in statu peccati mortalis facta

facta potest aliquid impetrari, ut docet idem S. Th. 2. 2. q. 83. a. 16.

Et hæc secunda sententia est probabilior, quam, præter modò citatos, tenent Navarrus *Notabili* 19. n. 19. & *Notab.* 32. n. 37. & *seqq.* Suarez *disp.* 52. *sect.* 5. n. 8. Coninck *dub.* 7. Filliucius *tr.* 8. n. 156. Layman. *l.* 5. *tr.* 7. c. 6. n. 2. Castropalao *pu.* 9. n. 3. &c.

Sufficit ergo, & necesse est, ultimum opus perfici in gratiâ. Unde consultò faciunt, qui opera præscripta concludunt Confessione. & Communionem.

Non est tamen necesse, ut totum ultimum opus perficiatur in statu gratiæ, si illud habeat continuationem, ut jejunium, oratio, &c. Sed fatis est, si ante finem jejunii, orationis, &c. sis in gratiâ. Gobat *tr.* 4. de *Indulg.* n. 153. cum Suarez, Bonacinâ, Dianâ: Josephus Augustinus *Brevi notitiâ*, De *Indulgent.* n. 10. Georg. de Rhodes, de *Pœnit.* q. 5. *sect.* 5. §. 5.

Q. 3. Quid, si opera præscribantur expressè ad placandum Deum, ad impetran-

petrandam hanc aut illam gratiam, &c.
 & præter ultimum, siant cum peccato mor-
 tali?

R. Layman. *cap. 6. n. 4.* rectè cen-
 set non obtinendam Indulgentiam :
 ut, inquit, si ad placandum Deum
 præscribantur jejunia, non lucrabitur
 Indulgentiam, qui in jejuniis se vino
 inebriarit; ideóque magnam seu no-
 tabilem partem injuncti boni operis
 non benè perfecerit; vel, si visitatio
 Ecclesiæ præcipiatur, & cum nullâ
 devotione accedatur. Hactenus Lay-
 man: cui consentit Gobat. *tr. 3. de Ju-
 bil. n. 85.* quia peccatum istud vim im-
 petrandi tollit. Idem etiam docet
 Becanus *De Sacram. c. 28. q. 6.*

Et hæc responsio habet fortiores
 Patronos, eos qui absolute docent o-
 pera præscripta sic debere fieri, ut
 nullâ ex circumstantiâ vitientur; in-
 ter illos sunt Navarrus *de Jobel. Notab.*
19. n. 6. & *Notab. 32. n. 46.* Emm.
 Rodriquez *Sum. p. 1. c. 184. n. 4.* Co-
 ninck *disp. 12. dub. 8.* Patronus itidem
 est Bellarminus *quæst. preced. initio al-*
latus.

Q. 4. Quid, si quis opus expleat ex fine venialiter malo, v. g. ob vanam gloriam?

R. Probabilius adhuc lucrari Indulgentiam. Corduba q. 22. Suarez to. 4. in 3. p. disp. 52. Sect. 6. Filliucius n. 159. Lugo disp. 27. n. 85. Gobat. tr. de Jubil. n. 60. & alii. Ratio est: Quia tale opus manet nihilominus honestum ratione objecti.

Q. 5. An omnia opera praescripta debeant integrè impleri?

R. Affirmativè, cum S. Th. in 4. dist. 20. a. 5. q. 3. quem omnes meritò sequuntur. Et quidem ita integrè, ut si aliqua notabilis pars omittatur, sive ex oblivione, impotentiâ, aut aliâ excusâ, nihil obtineatur de Indulgentiâ. Suarez disp. 52. Sect. 5. n. 3. post alios, & post illum alii. Quia nempe non impletur conditio, scilicet implendi omnia. Quippe Indulgentia non conceditur, divisibiliter pro divisibilitate operis, sed indivisibiliter pro toto opere.

Q. 6. Quid, si ex opere requisito, modicum quid omittatur?

C 5

R. Pro-

R. Probabilius obtineri Indulgentiam, cum Suarez *disp. 75. Sect. 5. n. 4.* Bonacinâ, & aliis, quos sequitur Diana p. 5. *tr. 12. R. 23.* &c. si illud quod omittitur, sit quid leve respectu operis injuncti; ut, si parùm comedas in jejunio: Quia opus tunc ponitur moraliter integrum.

Porro aliqua pars hîc vocatur minima, quæ talis est non tantùm in se & absolutè, sed etiam respectivè ad opus injunctum. Unde quando præscribuntur quinque *Pater & Ave*, non censetur, secundùm Suarez, Joannem Præpositum, & alios, is minimam partem omisisse, qui tantùm quater *Pater & Ave* recitasset. Vid. Dicastillo, *de Pœnit. tr. 9. n. 205. & seqq.*

Q. 7. An, quando ultimum opus factum est in peccato mortali, ideoque non fuit obtenta Indulgentia, ut dictum est *quest. 2.* Indulgentia reviviscat, adeoque sortiatur suum effectum, amoto obice, seu statu peccati mortalis, per confessionem aut contritionem?

R. Existimant reviviscere aliqui, inter

ter quos Paludanus in 4. dist. 20. q. 4. §. Tertius articulus, Henriquez l. 7. c. 9. n. 3. & hæc sententia (inquit Lessius Opere posthumo in 3. p. de Indulg. c. 6. dub. 2.) non est improbabilis, præsertim si adhuc tempus Indulgentiæ consequendæ daret.

At probabilior & communior negat. Vide Filliucium n. 140. & seqq. Card. de Lugo n. 84. Bassæum to. 2. v. Indulgentia l. n. 12. Gobat n. 59. qui & n. 330. Judico (inquit planè christianè) hanc doctrinam (nempe de reviviscentiâ Indulgentiæ, remoto obice) satius esse praticare, quàm in casu posito omittere contritionem.

Juverit audire Silvestrum super hac quæstione, v. Indulgentia n. 20. Pium est credere, quòd sit verum reviviscere: quia, ut dicit Glossa in Clement. unic. De Reliquiis. & Venerat. Sanct. hujusmodi concessiones non decet nec expedit anxie interpretari: tum etiam quia verisimile est quòd concedens sic virtualiter concedat: & sic exponeret, si de hoc cogitaret: quia

C 6

veri-

verisimile est quòd intendat, his qui faciunt id pro quo datur Indulgentia, eam valere omni modo quo possibile est. Et ideò nullus quantumcumque in mortali existens, cesset ab Indulgentiâ capiendâ; quia fortè aliquando convertetur, & illam consequetur. Hæc Silvester: quæ notanda sunt pro aliis similibus.

Plura de Operibus, Consecutione Indulgentiæ, & aliis, opportuniùs dicentur sequentibus Partibus, maximè Tertiâ, quæ est de Jubilao frequentiori.

